

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 13 maja 2019 r.

ZSZS.027.143.2019.MP

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa
Elektroniczna skrzynka
podawcza: /RPO/skrytka**

Szanowny Panie Rzeczniku,

poruszona przez Pana Rzecznika w piśmie z dnia 28 marca br. (sygn. VII.520.68.2018.KŁ) kwestia przekazywania informacji na temat stanu zdrowia i samopoczucia dziecka ze zdiagnozowanym autyzmem przez pracowników domu pomocy społecznej za pomocą takich środków komunikacji jak telefon czy elektroniczna skrzynka pocztowa będzie niewątpliwie dotyczyła przetwarzania danych osobowych o stanie zdrowia, tj. szczególnych kategorii danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm)¹. Artykuł ten stanowi o generalnym zakazie przetwarzania takich danych. Przepisy art. 9 ust. 2 lit a - j ogólnego rozporządzenia o ochronie danych pozwalają jednak na przetwarzanie takich danych w wyjątkowych sytuacjach. Zatem domy pomocy społecznej przetwarzają dane osobowe o stanie zdrowia na podstawie art. 9 ust. 2 lit. h ogólnego rozporządzenia o ochronie danych oraz stosownych regulacji obowiązujących w prawie krajowym, przede wszystkim ustawy o pomocy społecznej².

Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z prawem rodzic – jako przedstawiciel ustawowy swojego dziecka – ma prawo do uzyskania od osoby będącej pracownikiem socjalnym wszelkich informacji o swoim dziecku.

W przedstawionej przez Pana Rzecznika sytuacji przekazywania danych o stanie zdrowia dziecka rodzicowi tego dziecka w sposób inny niż osobiście problemem - na gruncie przepisów

¹ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018 r., s. 2.

² Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.)

ogólnego rozporządzenia o ochronie danych - staje się identyfikacja osoby, której informacja taka może być przekazana tj. upewnienie się, czy osoba dzwoniąca do domu pomocy społecznej ma prawo uzyskać informacje o umieszczonym w domu pomocy społecznej dziecku.

Zdaniem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych pracownik socjalny może udzielić takiej informacji przez telefon tylko w przypadku gdy zweryfikuje, czy rozmawia z osobą, która ma prawo – zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami – taką informację uzyskać. Oczywiście jest to, że prowadząc rozmowę przez telefon nie można być absolutnie pewnym, czy rozmowa prowadzona jest z właściwą osobą. Niemniej jednak, pracownik socjalny, przed wydaniem takiej informacji, powinien poprowadzić rozmowę w taki sposób, aby jego rozmówca uwiarygodnił swoją tożsamość, na przykład przez podanie kilku danych o sobie i swoim dziecku (numer PESEL dziecka, data jego urodzenia, drugie imię dziecka, znaki szczególne charakteryzujące wygląd dziecka). Domy pomocy społecznej powinny stworzyć wewnętrzne procedury, które uregulowałyby postępowanie swoich pracowników w podobnych sytuacjach. Procedura taka mogłaby określać obowiązek wcześniejszego uzgodnienia z rodzicem (opiekunem prawnym) aktualnego numeru telefonu, który należy do niego i na który można przekazywać takie informacje oraz ustalenia sposobu weryfikacji jego tożsamości (przez zobowiązanie do podania informacji, którą zna tylko rodzic np. ustalone wcześniej hasło). Podobnie należy postąpić w sytuacji korespondencji pracownika socjalnego z rodzicem (opiekunem prawnym, przedstawicielem ustawowym) za pośrednictwem poczty elektronicznej. Jednak oprócz weryfikacji tożsamości rodzica, na administratorze w rozumieniu przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, którym będzie dom pomocy społecznej, będzie ciążył obowiązek dodatkowego technicznego (informatycznego) zabezpieczenia udostępnianych w taki sposób informacji.

Stosowanie wskazanych środków ostrożności pomoże pracownikom socjalnym domów pomocy społecznej w dołożeniu należytej staranności w procesie identyfikacji rodzica, któremu następnie udzielone zostaną odpowiednie informacje. Należy przy tym pamiętać, że – z uwagi na występującą w każdym przypadku niepewność co do tożsamości osoby – przedmiotowe informacje powinny być adekwatne i niezbędne do celu udostępnienia, jakim będzie poinformowanie rodzica o stanie zdrowia, samopoczuciu, czy kondycji psychicznej jego dziecka.

Jednocześnie każdy przypadek takiego udostępnienia danych osobowych trzeba rozpatrywać indywidualnie i ze względu na mnogość oraz różnorodność sytuacji, w których takie udostępnienie może wystąpić, uregulowanie wprost w przepisach powszechnie obowiązujących poruszonej przez Pana Rzecznika kwestii – zdaniem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – wydaje się być niecelowe.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Z-ca Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Miroslaw Sanek